

לפני ביקורו של בן גוריון אצל מרן החזו"א, הוא שיגר את שלישי הצבאי - נחמיה ארגוב, כדי שיבדוק את השטח. כשמכתב הבקשה בידו, הוא נכנס אל החזו"א. הייתי נוכח שם, החזו"א קרא את המכתב בעיון רב. לאחר מחשבה קצרה השיב, שדלתו פתוחה.

כששב השליח ארגוב למשלחו, הוא הציע לבן גוריון שלא ללכת. "הוא אפילו לא הציע לי לשבת", אמר לראש הממשלה. בן גוריון התעקש ללכת. לימים התברר שהחזו"א דווקא כיבדו. השיחה ארכה כ־50 דקות. הדלת היתה נעולה. רק יצחק נבון - מזכירו האישי של ראש הממשלה, היה נוכח. עוד יום קודם לכן, הדגיש החזו"א שיכבד את האורח בכוס תה. שאלנו, הרי לא יברך? "מספיק שאני אומר לו שהוא חייב לברך", השיב החזו"א איש לקראת פגישה זו, היה מרן החזו"א דרוך מאוד. הוא ידע את כובד המשימה שהוטלה על כתפיו. שעתים לפני המועד, נסגר החזו"א איש בחדרו. אין יוצא ואין בא. הוא לא יכל להתכונן. בן גוריון מצידו, ידע החזו"א איש, הכין שאלות נוקבות. אבל הוא אינו יודע מהן. מה הוא יוכל להכין את עצמו? רק לאמר פרקי תהילים, להתפלל, שלא יכשל בלשונו. בתחילת הפגישה, לא היו דיבורים מקדימים. בן גוריון מיהר להציג שאלה מוכנה היטב: "כתוב בתנא דבי אליהו, שאהבת ישראל גדולה מאהבת תורה". נו...

מרן החזו"א השיב לראש הממשלה במשל רב עוצמה: מעשה באדם שרצה להגיע לגג לקח סולם והחל לטפס. אך סולם זה קצר היה. הוא לא הצליח להגיע. מה עשה? נטל סולם אחר, גבוה יותר. טיפס ולא הגיע. כיון שהשגתו של אדם זה דלה היתה, הוא ויתר על הרעיון. מה היה עליו לעשות? להרכיב סולם על גבי סולם, וכך להגיע אל הגג. כך גם בנוגע לשאלתך, השיב מרן החזו"א. כאשר אתה רוצה להגיע ליעד, ובידך שני סולמות, אך שניהם קצרים מידי. עם אחד מהם לא תוכל להגיע. עליך להרכיב את שני הסולמות זה על גב זה. אין די בסולם אחד, הוא אמר.

בתשובה לשאלתו של בן גוריון בדבר יכולת קיומם של שני הצבורים - דתיים וחילוניים - בכפיפה אחת, המשיל לו מרן החזו"א את משל שתי העגלות המלאה והריקה. העגלה הריקה צריכה לפנות את דרכה מהגשר הצר, מפני העגלה המלאה. "גם העגלה שלנו לא כל כך ריקה", מילמל בן גוריון בהתגוננות. ואז הטיח את שאלתו הנוקבת: היכן כתוב ששרות לאומי לבנות אסור? אומנם באיטליה ישנם פציפיסטים (אנשי שלום) שאינם משרתים בצבא. אך אנו לא יכולים להרשות לעצמנו את זה?

גם על שאלה זו השיב מרן החזו"א במשל: פעם בא יהודי אחד לרופא. הוא התלונן על כאב עז בגרונו. הוא פנה לרופא גדול. הלה בדק, אך לא ראה כלום. האיש, בכאבו כי רב, פנה לרופא ידוע. אך גם האיש הזה לא מצא כלום. רק כעבור ששה חודשים, נחשפה המחלה. התברר, ר"ל, שהאיש לקה במחלה ממארת.

צבור, כשמתלונן שכואב, הטיח מרן החזו"א בראש הממשלה, סימן שיש בזה משהו. שיש ממש בטע-נותיו, גם אם אינך רואה. דע לך שאסור לך לפגוע בו, גם אם לא יוכיח לו את צדקתו. אל תפגע בצפור נפשם".

גם שאלתו הבאה של בן גוריון היתה קשה ונוקבת: "אם נקיים מחר ישיבת ממשלה, ובישיבה זו נמנה אותך כראש ממשלה במקומי. במה תבחר? התריס בן גוריון, בנשק מודרני, או בגמרא בבא קמא? פעם אחת נסע אדם בחורף, בדרך לא דרך", המשיך החזו"א במשליו, השלג העז כיסה את הארץ. אצבעותיו ידיו קפאו. ירד היהודי מהעגלה ונטל מן השלג. כמקובל, נטל מן השלג החלק לשפשוף בו את אצבעותיו כך ניצלו ידיו מקיפאון. "אני מודה להקב"ה", אמר היהודי התמים, "על שברא את החורף. אחרת לא היה לי שלג, להציל את כפות ידי מקיפאון". כך גם אתם, השיב מרן החזו"א בביטחה. עשיתם מדינה, ובגלל זה יש הכרח להלחם. אין ברירה. לא על כרגע אנו מדברים. השאלה היא האם היתם צרי-כים לבחור בדרך זו?

זו היתה תשובה ללא מענה. ואז יצא בן גוריון אל הצלמים מרן החזו"א נותר בפנים...